

Wilhelmina Drucker (1847 - 1925)

Wilhelmina Drucker was een radicaal-feministe en een pionier binnen de Nederlandse vrouwenbeweging.

Wilhelmina groeide samen met haar zus Louise op bij hun alleenstaande moeder. Hun rijke vader was bankier maar wilde hen niet als zijn wettelijk kinderen erkennen. Zijn andere kinderen bij een rijkere vrouw erkende hij wel. Bij zijn overlijden kregen Wilhelmina en haar zus bijna niets van zijn miljoenen. Wilhelmina wilde iets tegen dit onrecht doen. Ze eiste met succes een deel van de erfenis op via een rechtszaak.

Wilhelmina gebruikte het geld om haar politieke idealen te verspreiden. Zij wilde absolute gelijkstelling van vrouwen en mannen. In 1889 richtte ze *De*

Vrije Vrouwen Vereeniging op: de eerste Nederlandse organisatie die zich inzette voor vrouwenrechten. In 1894 kwam hier *de Vereeniging van Vrouwenkiesrecht* uit voort. Wilhelmina hield vlamme betogen en doorbrak zowel in woord als daad vele taboes.

Wilhelmina Drucker werd ook wel 'IJzeren Mina' genoemd omdat haar denkbeelden als radicaal werden beschouwd. Hierdoor kon ze het ook niet goed vinden met meer gematigde feministen.

In 1969 werd de vrouwenbeweging *Dolle Mina* naar haar vernoemd. Tot op de dag van vandaag is zij een icoon van de vrouwenemancipatie.

Wilhelmina streed voor vrijheid van man en vrouw, ongeacht verschillen in stand, herkomst, politieke voorkeur of levensbeschouwing.

Uitspraak: 'De vrouw zal niet vrij worden en is dat ook niet waard, als zij niet zichzelf bevrijdt, niet toont, de zelfbewuste te zijn, de fiere, die zelfstandig haar ketenen wil afwerpen.'

Aletta Jacobs

1854 - 1929

Mijn naam is Aletta Henrietta Jacobs en ik ben geboren in 1824 in Sappemeer.

Ik was de eerste vrouw in Nederland die een HBS bezocht, de eerste vrouw die een universitaire studie afrondde, de eerste vrouw die arts werd en de eerste vrouw die promoveerde.

In mijn boek getiteld 'De vrouw, haar bouw en haar inwendige organen' (1899) konden vrouwen leren hoe hun eigen lichaam in elkaar zat en hoe het werkte.

40 Jaar heb ik mij ingezet voor vrouwenkiesrecht, en men ziet mij als de beroemdste Nederlandse vertegenwoordigster van de eerste feministische golf:

- 1882: Vrouwen waren uitgesloten van het kiesrecht. Ik wil me op de kieslijst plaatsen voor Amsterdam, maar wordt geweigerd.
- 1894: Oprichting vereniging voor vrouwenkiesrecht (VVK), en ik word presidente van de afdeling Amsterdam VVK en daarna van het landelijke bestuur.
- 1911/1912: Ik maak een propaganda wereldreis met Carrie Chapman Catt. Ik trok het land door om propaganda lezingen te geven, schreef in kranten en tijdschriften om de redelijkheid van het vrouwenkiesrecht uit te leggen. Ik organiseerde congressen en bijeenkomsten en onderhield internationale contacten.
- 1916: op 18 oktober 1916 werd een grote vrouwendemonstratie in Nederland gehouden, die alle grote kranten haalde. *'Van dien dag af tot aan het einde der debatten over de kiesrechtartikelen in de nieuwe Grondwet, hebben heele groepen van vrouwen iederen dag een wacht gevormd voor het parlamentsgebouw, zoodat de mannen in de Kamer geen oogenblik konden vergeten dat de vrouwen het kiesrecht eisten.'*

- 1917: De Nederlandse Wet wordt aangepast: vrouwen kregen recht van kiesbaarheid, het passieve kiesrecht.
- 1919: De Nederlandse Wet wordt aangepast: vrouwen krijgen kiesrecht en worden gelijkgesteld aan mannen.
- 1922: De eerste keer dat deze aangepaste wet werd toegepast en vrouwen een stembriefje krijgen.

Madame Curie

1867 - 1934

Mijn naam is Marie Curie en ik ben geboren in Warschau in Polen.

Mijn beide ouders waren afkomstig uit verarmde families die behoorden tot de lagere landadel. Als 15-jarige haalde ik cum laude het examen van de middelbare school. Na de mislukte Januariopstand in 1863 werd de voertaal op de universiteiten Russisch, werd het Pools verboden en werd vrouwen de toegang ontzegd. Hierdoor werd ik in 1883 niet toegelaten tot de Keizerlijke Universiteit van Warschau en nam een baan als lerares. In de avonden volgde ik colleges aan de clandestiene Vliegende Universiteit van Warschau.

In 1891 verhuisde ik naar Parijs om scheikunde, natuurkunde en wiskunde te studeren aan de Sorbonne. In 1894 ontmoette ik Pierre Curie met wie ik in 1895 trouwde.

In 1903 verdedigde ik een eerste proefschrift in de natuurkunde geschreven door een vrouw. Pierre en ik deden samen veel onderzoek we ontvingen de Nobelprijs voor de Natuurkunde .

Na de plotselinge dood van Pierre heeft het lang geduurd voordat ik als vrouwelijke onderzoeker werd geaccepteerd. In 1906 werd zijn leerstoel aan mij toegekend en werd ik benoemd tot eerste vrouwelijke hoogleraar aan de Sorbonne. In 1911 won ik de Nobelprijs voor de scheikunde.

Mijn hele carrière bestond uit het onderzoeken naar de werking van radioactiviteit.

Uitspraak: “Niets in het leven hoeft gevreesd te worden. Het hoeft alleen begrepen te worden”

“We must have perseverance and above all confidence in ourselves. We must believe that we are gifted for something”

Hellen Keller 1880 – 1968

Mijn naam is Hellen Keller en ik ben geboren in 1880 in de USA.

Als resultaat van een ziekte werd ik op 2-jarige leeftijd blind en doof. Met de hulp van mijn lerares Anne Sullivan leerde ik kort voor mijn zevende jaar te communiceren met behulp van het vingeralfabet, waarbij woorden in de hand gespeld worden.

Ik leerde eveneens braille, gebarentaal, liplezen met mijn vingers en zelf spreken (al was dat moeilijk verstaanbaar voor buitenstaanders).

Ik voltooide als eerste doofblinde een middelbare schoolopleiding. Het handicap heeft me niet gestopt om als eerste doof-blinde persoon een doctoraat in de kunst te behalen. In 1904 studeerde ik cum laude af aan het Radcliffe College in Boston

Ik leerde vijf talen, naast Engels ook Duits, Frans, Latijn en Grieks.

Ik werd schrijver, gaf vele lezingen, reisde de hele wereld rond en was een bepleitster van vrouwenrecht en arbeidersrecht.

In 1920 hielp ik in het stichten van de 'American Civil Liberties Union', die vandaag de dag nog steeds actief is.

Uitspraak: Vele mensen hebben een verkeerd beeld over wat echt geluk bepaalt. Het wordt niet bereikt door zelf bevrediging / zelf genoegdoening maar door trouw zijn aan een eerbiedwaardig doel”

Rosa Manus

1881-1943

Mijn naam is Rosa Manus en ik ben geboren in 1881 in Amsterdam.

Ik groeide op in een gezin met zeven kinderen in een gegoed vrijzinnig joods milieu. Ik wilde graag een modewinkel openen maar dat mocht niet van mijn vader. Hij had niets op met de – voor die tijd moderne – opvatting dat de vrouw buitenshuis betaalde arbeid kon verrichten.

In 1908 ging ik mij inzetten voor het vrouwenkiesrecht en ik werd al snel een organisator binnen de wereldbond voor vrouwenkiesrecht en de wereldbond voor vrede en vrijheid. De activiteiten voor de vrouwenbeweging waren voor mij een redding uit een anders leeg en doelloos bestaan. De vrouwenbeweging werd mijn levensroeping.

Samen met Aletta Jacobs organiseerde ik het eerste Internationale Vrouwencongres in 1915 in Den Haag. Tijdens dit congres brachten we vrouwen samen uit oorlogvoerende en neutrale landen. In 1918 werd het kiesrecht voor vrouwen eindelijk een feit. In die tijd was ik de bekendste feministe van Nederland en de bekendste Nederlandse vrouw in het buitenland.

Ik heb veel energie gestoken in de internationale vredesbeweging en was lid van de 'Woman's disarmament Committee of International Organisation' Ik was een aanjager van de petitiebeweging voor ontwapening van de samenwerkende internationale vrouwenorganisaties en een van degenen die de ruim 8 miljoen handtekeningen in 1932 aan de Volkenbond in Genève aanboden.

Een jaar later richtte ik het Neutraal Vrouwencomité voor Vluchtelingen op om de groeiende groep vluchtelingen uit Duitsland op te vangen. Wegens mijn "internationale en pacifistische neigingen" werd ik in augustus 1941 door de Duitse bezetter opgepakt en naar het beruchte vrouwenkamp Ravensbrück overgebracht. In 1942 is ben ik op transport gesteld.

Op haar gedenk steen staat:

Ze heeft haar organisatietalent en haar mensenkennis, haar energie en haar vermogen aangewend om de VROUWEN VOORUIT TE HELPEN..

Eleanor Roosevelt

1884 – 1962

Mijn naam is Eleanor Roosevelt en ik ben geboren in 1884 in de Verenigde Staten.

Ondanks dat ik als kind al vroeg mijn ouders heb verloren, heb ik een goede scholing ontvangen in Engeland. Daar heb ik geleerd voor mezelf te denken.

Terug in mijn eigen land, heb ik gewerkt als vrijwilligster in de East-side slums van New York. Daar heeft het hele gebied van menselijkheid me sterk geraakt en is het deel geworden van mijn devotie.

Ik was 20 toen ik met Franklin Roosevelt trouwde, hij werd President van de USA in 1933. Ik werd 'First Lady' en dat veranderde mijn rol in het leven.

Omdat mijn man ziek werd, nam ik vaker een publieke rol op en werd ik meer en meer actief betrokken om steun te geven aan minderheidsgroepen, vrouwen recht, sociale programma's en burgerrechten.

Ik was overtuigd dat vrouwen een belangrijke rol spelen in het verkrijgen van wereld vrede. Ik was zo bewogen en vol passie om dit mogelijk te maken. Gesterkt door de nodige discipline kon ik vele nieuwe mogelijkheden creëren en overkwam ik allerlei moeilijkheden en tegenslagen in mijn leven, zowel privé als in mijn publieke leven.

Mijn latere werk bij de Verenigde Naties was diep geankerd in mijn sterke geloof in menselijke kwaliteit en waardigheid en in 1948 was de verklaring over de Rechten van de Mens een feit.

Uitspraak: "De wil van een vrouw is het sterkste goed in de wereld"

Alice Paul

1885- 1977

Mijn naam is Alice Paul en ik ben geboren in 1885 in New Jersey, USA,

Ik ben opgegroeid in een Quacker familie en mijn familie geloofde in gender gelijkheid, educatie voor vrouwen en het werken aan een betere wereld. Mijn moeder heeft me als jong meisje meegenomen naar mijn eerste 'suffragette' bijeenkomst.

Tijdens mijn Studie in Engeland ontmoette ik Emmeline Pankhurst, de oprichtster van de Britse suffragettes. Zij was een voorstandster om 'de vrouwenbeweging de straten op te nemen'.

Daar heb ik ook Lucy Burns ontmoet, en met haar heb ik de samen de 2^e suffragette golf in de USA op gang gebracht. Het heeft lang geduurd voordat de wet voor vrouwenkiesrecht in de USA werd aangenomen. We verlieten de NASWA en hebben in 1917 onze eigen National Women's Party (NSW) opgericht. We organiseerden protestmarsen, parades, petitie, boycotten, massabetogingen en stakingen .

Vanaf januari 1917 begon de NWP met het opstellen van protestpiketten, de zogenaamde "Silent Sentinels", voor de ingang van het Witte Huis. We stonden daar met de purperen, witte en gouden banieren. Dag in dag uit, winter en zomer.

In januari 1918 kondigde president Wilson zijn steun aan voor het 19e amendement als een "noodzakelijke oorlogsmaatregel". Na ratificatie van de meerderheid van Amerikaanse staten werd het amendement in 1920 wet. Na 72 jaar strijd was vrouwenkiesrecht een feit.

Uitspraak: "Ik voel altijd dat een beweging een soort mozaïek is. Ieder van ons voegt een klein steentje toe, en uiteindelijk krijg je een ongelooflijk mozaïek"

Over Kartini (1879 - 1904)

Raden Adjeng Kartini was een schrijfster uit Nederlands-Indië, het huidige Indonesië. Ze was een belangrijke feministe en voorloper van het Indonesisch nationalisme. Kartini vond onder andere dat alle vrouwen onderwijs moesten krijgen, en dat dit niet alleen voor mannen of Nederlandse vrouwen voorbestemd moest zijn.

Kartini kwam uit een rijke Javaanse familie met tien broers en zussen. Zij mocht maar tot haar twaalfde naar school maar besloot zichzelf verder te scholen. Kartini sprak goed Nederlands, iets wat voor Javaanse vrouwen in haar tijd ongebruikelijk was. Zo kreeg zij toegang tot de Westerse cultuur. Kartini wisselde veel brieven uit met Nederlandse penvriendinnen. Hierin bekritiseerde ze de achtergestelde positie van vrouwen. Haar zusjes Roekmini en Kardinah deelden haar feministische ideeën.

Kartini (links) met haar twee zussen Kardinah en Roekmini

Toen ze 23 jaar oud was, werd ze uitgehuwelijkt - iets wat ze vreselijk vond. Ondanks de verantwoordelijkheden van het huwelijk, slaagde haar plan om een eigen school op te richten. Toen ze zwanger werd, schreef ze dat ze van plan was na de bevalling door te gaan met lesgeven. Maar vier dagen na de geboorte van haar zoon, stierf Kartini op vijfentwintigjarige leeftijd.

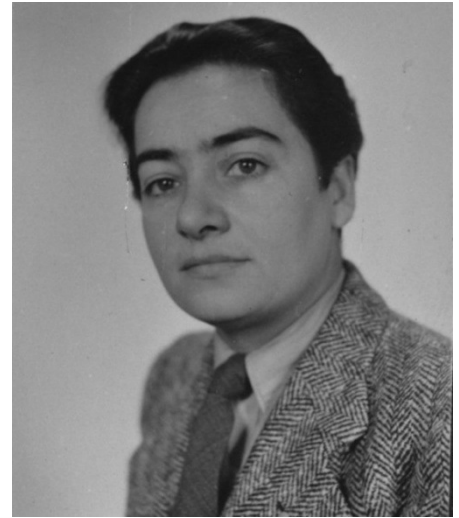
Kartini is in Indonesië een beroemdheid. In Nederland is ze minder bekend omdat de geschiedenis van Nederlands-Indië vaak onderbelicht is gebleven. Kartini's verjaardag op 21 april is in Indonesië een feestdag: 'Hari Kartini' – 'Nationale Dag van de Vrouw'.

Uitspraak uit een brief van Kartini uit 1903 of 1904:

'Het huwelijk hier, o, ellendig (...) Hoe kan het ook anders zijn, als de wetten zijn gemaakt àlles voor den man en nièts voor den vrouw.'

Frieda Belinfante (1904 - 1995)

Frieda Belinfante was de eerste vrouwelijke dirigent van Nederland en een verzetsstrijdster in de Tweede Wereldoorlog. Het feit dat zij als openlijke lesbienne door het leven ging en zich daarbij niet bekommerde om maatschappelijke conventies, maakt haar levensverhaal extra bijzonder.

Frieda Belinfante groeide op in een muzikaal joods gezin en speelde al jong een muziekinstrument. In de jaren dertig trad ze al op met een eigen orkest.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog ging Frieda bij het verzet. Ze was een van de initiatiefneemsters van de aanslag op het Amsterdamse bevolkingsregister in 1943. Nadat haar verzetsgroep werd verraden, lukte het Frieda om te vluchten naar Zwitserland.

Veel van haar Joodse familieleden overleefden de oorlog niet. Na de Tweede Wereldoorlog vond ze het vreselijk dat er in Nederland weinig aandacht was voor de overlevenden van de Holocaust en het werk van verzetsstrijders. Ook kreeg ze als vrouw geen echte kans als musicus. Ze vertrok naar de Verenigde Staten. Hier begon ze een succesvolle carrière als dirigente. Ze werd de eerste vrouwelijk dirigent bij een professioneel orkest.

We kennen weinig openlijke lesbiennes uit die tijd; vrouwen hielden hun lesbische geaardheid in het publieke domein meestal verborgen. Mannenliefde was strafbaar en van vrouwenliefde werd gedaan alsof het niet bestond. Frieda Belinfante heeft in haar leven op vele terreinen een strijd moeten leveren om te kunnen zijn wie ze was.

Na de oorlog bouwde ze in Amerika een succesvolle carrière op als dirigente. Dit bleef in Nederland grotendeels onopgemerkt.

Uitspraak: 'Je doet iets voor de samenleving als je de mensen muziek geeft en ze muziek laat horen. Als vrouw, als man, als homo of als hetero. Wat maakt dat in vredesnaam uit.'

Moeder Theresa

1910 – 1997

Mijn naam is Moeder Theresa en ik ben geboren in Albanië als Agnes, maar nam de naam Theresa aan bij mijn inwijding als non in 1931.

Allereerst was ik geroepen om te onderwijzen en werd directrice van de St. Maryschool in Calcutta.

Maar in 1948 werd ik bewogen om tussen de armste van de armsten in Calcutta, India te leven. Om zorg te dragen voor hun lichamelijke en geestelijk gezondheid / welzijn.

In 1950 is de orde van de Missionarissen van Naastenliefde opgericht. Het begon als een kleine orde van 13 individuen, met vandaag de dag meer dan 4000 nonnen actief in weeshuizen, AIDS verpleeghuizen en charitatieve instellingen wereldwijd. We verzorgen vluchtelingen, blinden, gehandicapten, ouderen, alcohol verslaafden, de armen en daklozen, de slachtoffers van overstromingen, epidemieën en hongersnood.

In 1979 kreeg ik de eer de Nobelprijs van de vrede te ontvangen voor dit werk, namens de armen, noodlijdenden en alle vergeten mensen van onze maatschappij.

Uitspraak: “Vaak denken we dat armoede alleen te maken heeft met honger, naaktheid en dakloos zijn. De armoede van het ongewenst, ongeliefd en verwaarloosd zijn is de grootste armoede. We moeten beginnen in onze eigen huizen dit type armoede te herstellen”

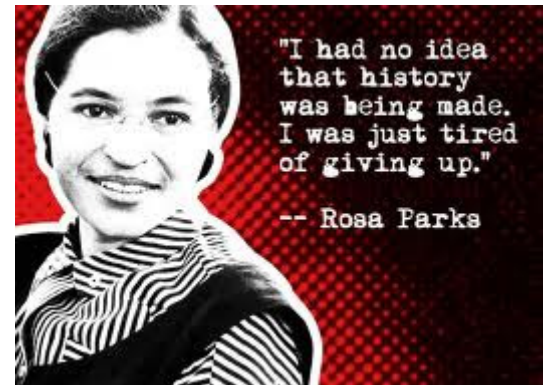

Rosa Parks 1913-2005

Mijn naam is Rosa Parks en ik ben geboren in Alabama, Verenigde Staten in 1913, ben gehuwd en werkte als naaister. Op mijn veertigste werd ik actief in de burgerrechten beweging.

Op 1 december 1955 nam ik na mijn werk de bus. Zoals de gewoonte het voorschreef, moest ik opstaan toen een blanke man op de bus stapte en er geen witte zitplaats meer vrij was. Toen de witte buschauffeur op ons afkwam, met zijn hand zwaaide en ons beval op te staan en onze zitplaats te verlaten, voelde ik een vastberadenheid mijn lichaam bedekken, als een warme deken op een winteravond.

Ik weigerde om op te staan. Ik wilde niet onheus behandeld worden, ik wilde niet beroofd worden van een zitplaats waarvoor ik betaald had.

Het was gewoon tijd, dit was het moment om te laten zien hoe ik dacht over de manier waarop we zwarte mensen behandeld werden. Ik voelde dat we het te lang hadden ondergaan. Hoe meer we hieraan toegaven, hoe meer we instemden met dat soort omgang, hoe meer we onderdrukt werden. Dus ik weigerde om op te staan, beslist maar vriendelijk.

Uiteindelijk werd de politie erbij geroepen en toen ze me een boete gaven, weigerde ik te betalen. Toen werd ik gearresteerd voor verstoring van de openbare orde. Dit alles ontketende "the Montgomery Bus Boycott" die 381 dagen duurde en een groot succes werd omdat het de wet, die scheiding (van blank en zwart) op publieke bussen voorschrijft, werd afgeschaft. Men noemt mij 'de moeder van de hedendaagse burgerrechten beweging'.

Uitspraak: "Door de jaren heen heb ik geleerd dat wanneer je vastbesloten bent, dat angst dan vermindert; weten wat te doen, doet angst verdwijnen"